

DOI: <https://doi.org/10.30752/nj.152336>

HÖSTENS NUMMER AV *Nordisk judaistik / Scandinavian Jewish Studies* innehåller fyra forskningsartiklar som utforskar teman relaterade till tidskriftens breda fokusområde från olika teoretiska, metodologiska och tidsmässiga perspektiv.

I den första artikeln granskar **Noa Ben-David** det politiska debattklimatet i Norge under en tidsperiod som spänner från sexdagskriget år 1967 till Libanonkriget 1982. Ben-David fokuserar speciellt på antisemitisk retorik, förändrade förhållningssätt till staten Israel och på judiska reaktioner. Analysen bygger på arkiv- och pressmaterial samt på intervjuer med personer aktiva i de norsk-judiska samfundet under denna tid. Slutsatserna belyser den svärfångade gränsen mellan antisemitism och antisemitism ur ett närhistoriskt perspektiv.

Anna Sarri Krantz, för sin del, undersöker hur Förintelsen idag bearbetas och berättas av barnbarn till överlevande. Studien bygger på ett socialantropologiskt fältarbete utfört i Stockholmstrakten där personer som valt att berätta sina mor- och farföräldrars historier i muntlig eller skriftlig form intervjuats. Analysen fokuserar på mönster och språkliga symboler i dessa skildringar för att belysa det transmediala berättandet.

Lior Beckers artikel undersöker både upphovspersonerna och innehållet i de efterkrigstida minnesböcker, så kallade *Yizkor*-böcker, som nedtecknades om judiska samhällen som utplånats i Förintelsen. I artikeln utmanar Becker den av tidigare forskning etablerade bilden att böckerna främst är ett jiddisch-fenomen.

I numrets sista forskningsartikel behandlar **Malin Thor Tureby** och **Emma Hall** judiska kvinnornas erfarenheter av antisemitism i Sverige. Undersökningen som bygger på intervjuer med ett trettiotal kvinnor födda under 1900-talets senare hälft visar hur kvinnorna kopplar sina upplevelser till kollektiva och historiska erfarenheter samt att rädslan för att utsättas för antisemitism är utbredd.

Därefter följer en biografisk översiktsartikel skriven av **Samuli** och **Mikael Skurnik**. Artikeln beskriver den antisemitiskt motiverade diskriminering som fadern Leo Skurnik (1907–1976) utsattes för som studerande, hur hans akademiska karriär inom medicin blockerades och yrkesaktiva verksamhet som läkare försvårades i ett Finland som under 1930-talet allt starkare influerades av nazistiska och fascistiska värderingar och tankegångar. Faderns öde bidrar enligt skribenterna till att stärka bilden av en systematisk diskriminering av judiska

studerande och forskare i den högre utbildningen i Finland under denna tid.

Föreliggande nummer innehåller därtill tre bokrecensioner skrivna av **Lars Dencik**, **Anders Hammarlund** och **Evin Ismael**. Numret avslutas med två minnesskrifter: den första över läkaren och författaren Salomon Schulman (1947–2024), författad av **Lars M. Andersson**, och den andra över professor emeritus Tapani Harviainen (1944–2024), författad av **Riikka Tuori** och **Simo Muir**.

I och med detta nummer är det också dags för redaktörerna **Ruth Illman** och **Svante**

Lundgren att sätta punkt och tacka för sig, Ruth efter nio år och Svante efter fyra år som redaktörer för NJ. Det har varit ett äventyr och en ynnest att få lära känna forskningen och forskarna inom det livliga och mångfasetterade området judiska studier i Norden. Arbetet har varit både personligen berikande och vetenskapligt nydanande.

NJ grundades år 1975 och fyller därmed femtio år nästa år. Vi önskar våra efterträdare **Olof Bortz** och **Pontus Rudberg** lycka till då de nu lotsar tidskriften in i sitt andra halvsekel!

The fall issue of *Nordisk Judaistik / Scandinavian Jewish Studies* contains four research articles that explore themes related to the journal's broad focus area from different theoretical, methodological, and temporal perspectives.

In the first article, **Noa Ben-David** examines the climate of political debate in Norway during a period spanning from the 1967 Six-Day War to the 1982 Lebanon War. Ben-David focuses especially on anti-Zionist rhetoric, changing attitudes towards the state of Israel and Jewish reactions. The analysis is based on archival and press material as well as on interviews with people active in the Norwegian Jewish communities during this period. The conclusions highlight the elusive boundary between anti-Zionism and anti-Semitism from a recent historical perspective.

In her article, **Anna Sarri Krantz** examines how the Holocaust is processed and told today by grandchildren of survivors. The study is based on social anthropological fieldwork conducted in the Stockholm area where people who have chosen to tell their grandparents' stories in oral or written form were interviewed. The analysis focuses on patterns and

linguistic symbols in these narratives to shed light on transmedial storytelling.

Lior Becker's article examines both the authors and the content of the post-war memorial books, known as *Yizkor* books, that were written about Jewish communities wiped out in the Holocaust. In the article, Becker challenges the view established by previous research that *Yizkor* books are primarily a Yiddish phenomenon.

Malin Thor Tureby and **Emma Hall's** final research article in this issue deals with Jewish women's experiences of antisemitism in Sweden. The study, which is based on interviews with some thirty women born during the latter half of the twentieth century, shows how the women link their experiences to collective and historical processes of antisemitism and that the fear of being subjected to antisemitism is widespread.

This is followed by a biographical overview article by **Samuli** and **Mikael Skurnik**. Their article describes the anti-Semitic discrimination that their father Leo Skurnik (1907–76) faced as a student, how his academic career in medicine was blocked and how his professional activity as a doctor was made more

difficult in Finland as it became increasingly influenced by Nazi and fascist values and ideas during the 1930s. According to the authors, the father's fate helps to reinforce the picture of systematic discrimination against Jewish students and researchers in higher education in Finland during this period.

This issue also contains three book reviews written by **Lars Dencik**, **Anders Hammarlund** and **Evin Ismael**. The issue concludes with two obituaries: the first for the physician and author Salomon Schulman (1947–2024), written by **Lars M. Andersson**, and the second for Professor Emeritus Tapani Harviainen (1944–2024), written by **Riikka Tuori** and **Simo Muir**.

Ruth Illman is a docent of comparative religion at Åbo Akademi University and of the history of religions at Uppsala University. Currently, she works as the Head of Research at the Society of Swedish Literature in Finland

(SLS). Her main research interests include contemporary Judaism, interreligious dialogue and cultural encounters as well as religion and the arts.

Svante Lundgren is a researcher at the Centre for Theology and Religious Studies and the Centre for

Advanced Middle Eastern Studies at Lund University. He has done research on modern Jewish thought, Jewish-Christian relations, antisemitism and the Holocaust, and on Christians in and from the Middle East, primarily Armenians and Assyrians.

With this issue it is also time for the editors **Ruth Illman** and **Svante Lundgren** to say goodbye, Ruth after nine years and Svante after four years as editors of NJ. It has been an adventure and a pleasure to get to know the research and scholars in the lively and multi-faceted field of Jewish studies in the Nordic countries. The work has been both personally enriching and scientifically innovative.

NJ was founded in 1975 and thus turns 50 next year. We wish our successors **Olof Bortz** and **Pontus Rudberg** the best of luck as they guide the journal into its second half-century!

OLOF BORTZ
RUTH ILLMAN

SVANTE LUNDBERG
PONTUS RUDBERG

Editors

Pontus Rudberg is an Associate Professor of History and a researcher at the Hugo Valentin Centre at Uppsala University. Rudberg's main research lies in the intersection between Jewish history and

Holocaust studies. He is currently concluding a research project about the postwar rehabilitation of Holocaust survivors in Sweden. He is also currently involved in one research project about Swedish contemporary antisemitism and one about early Sweden-Israel relations.

Olof Bortz is a researcher at the Department of history at Stockholm University. His research deals mainly with Jewish and Holocaust history, especially within the fields of political and intellectual history, in Sweden, Europe and the USA. He is currently working with a project on the history of the Swedish antisemite Einar Åberg from the 1920s to the 1960s, focusing especially on Swedish and international responses to the global reach of Åberg's propaganda.